

Hrvatski porezni sustav i primjena poreza

Medić, Marko

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:129:839201>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-27**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)



VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

MARKO MEDIĆ

HRVATSKI POREZNI SUSTAV I PRIMJENA POREZA

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

Biograd na Moru, 2021. godine

**VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić**

**Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje**

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

HRVATSKI POREZNI SUSTAV I PRIMJENA POREZA

**Mentor:
dr. sc. Pave Ivić, prof. v. š.**

**Naziv kolegija:
POSLOVNA ANALIZA**

**Student:
Marko Medić**

**JMBAG studenta:
0055492116**

SADRŽAJ

SAŽETAK	1
ABSTRACT	2
1. UVOD	3
2. RAZVOJ POREZA U REPUBLICI HRVATSKOJ	4
2.1 RAZVOJ POREZNOG SUSTAVA OD OSAMOSTALJENJA.....	4
2.2 ZAKONODAVSTVO	7
3. STRUKTURA HRVATSKOG POREZNOG SUSTAVA	9
3.1 DRŽAVNI POREZI	9
3.1.1 Porez na dodanu vrijednost	10
3.1.2 Porez na dobit.....	14
3.1.3 Porez po tonaži broda.....	15
3.1.4 Posebni porez na kavu i bezalkoholna pića.....	17
3.1.5 Porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila.....	18
3.1.6 Posebni porezi i trošarine	18
3.2 ŽUPANIJSKI POREZ	22
3.2.1 Porez na nasljedstva i darove	22
3.2.2 Porez na cestovna motorna vozila.....	23
3.2.3 Porez na plovila.....	25
3.2.4 Porez na automate za zabavne igre.....	26
3.3 GRADSKI ILI OPĆINSKI POREZI.....	27
3.3.1 Prirez porezu na dohodak.....	27
3.3.2 Porez na potrošnju.....	27
3.3.3 Porez na kuće za odmor	28
3.3.4 Porez na korištenje javnih površina.....	28
3.3.5 Porez na promet nekretnina.....	28
3.4 ZAJEDNIČKI POREZ – POREZ NA DOHODAK.....	29
3.5 POREZI NA DOBITKE OD IGARA NA SREĆU I NAKNADE NA PRIREĐIVANJE IGARA NA SREĆU.....	32
3.5.1 Lutrijske igre	32

3.5.2	Igre u casinima	33
3.5.3	Igre klađenja	33
3.5.4	Igre na sreću na automatima.....	34
3.5.5	Naknada za prigodno jednokratno priređivanje igara na sreću	34
3.6	NAKNADA ZA PRIREĐIVANJE NAGRADNIH IGARA.....	35
4.	KARAKTERISTIKE HRVATSKOG POREZNOG SUSTAVA	36
5.	POREZNE REFORME.....	38
6.	ZAKLJUČAK	40
	IZJAVA	41
7.	POPIS LITERATURE	42
7.1	KNJIGE I ČLANCI.....	42
7.2	INTERNETSKI IZVORI.....	42
7.3	OSTALO	45
8.	POPIS SLIKA I TABLICA.....	47
9.	ŽIVOTOPIS	48

SAŽETAK

Hrvatski porezni sustav usklađen je s regulativama i direktivama Europske unije. On je sličan većini poreznih sustava država članica Europske unije. Porezni obveznici su fizičke, pravne ili i fizičke i pravne osobe. Porezni sustav u Republici Hrvatskoj reguliran je Ustavom Republike Hrvatske, zakonima i pravilnicima. Porezi se dijele na državne, županijske, općinske i gradske te zajedničke. Iako je hrvatski porezni sustav u velikoj mjeri usklađen s regulativama, direktivama i preporukama Europske unije, još uvijek postoje mogućnosti za njegovo poboljšanje, odnosno postoje područja unutar poreznog sustava na kojima treba provesti reforme.

Ključne riječi: porez, porezna struktura, porezni sustav

Title in English: CROATIAN TAX SYSTEM AND TAX APPLICATION

ABSTRACT

The Croatian tax system is harmonized with the regulations and directives of the European Union. It is similar to most tax systems of EU member states. Taxpayers are natural, legal or both natural and legal persons. The tax system in the Republic of Croatia is regulated by the Constitution of the Republic of Croatia, laws and ordinances. Taxes are divided into state, county, municipal and city, and common. Although the Croatian tax system is largely in line with EU regulations, directives and recommendations, there is still room for improvement, ie there are areas within the tax system where reforms need to be implemented.

Keywords: tax, tax structure, tax system

1. UVOD

Tema ovog rada je Hrvatski porezni sustav i primjena poreza. Rad je usmjeren prema analizi strukture hrvatskog poreznog sustava te obveznicima i načinu primjene pojedinog poreza unutar te strukture. Porezni sustav u Republici Hrvatskoj usklađen je s regulativama i direktivama Europske unije te je sličan većini poreznih sustava u državama članicama Europske unije.

U radu se govori o povijesnom razvoju hrvatskog poreznog sustava, strukturi hrvatskog poreznog sustava, pojedinim porezima u poreznom sustavu, karakteristikama hrvatskog poreznog sustava kao i o područjima gdje su napravljene značajne reforme te područjima gdje bi se one još trebale napraviti.

Cilj rada je detaljno prikazati strukturu hrvatskog poreznog sustava te primjenu pojedinih poreza.

2. RAZVOJ POREZA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Porezi su najvažniji prihodi koje ima država, a koji joj služe za podmirivanje njezinih rashoda. Unutar sustava javnih prihoda porezi se nalaze od davnih dana te su već bili identificirani u državama starog i srednjeg vijeka. Porezi su se tijekom vremena mijenjali i imali su različitu ulogu i mjesto u poreznim sustavima. Njihova uloga je ovisila o ekonomskim, društvenim i političkim uređenjima u pojedinoj državi (Bedeković, 2017).

2.1 RAZVOJ POREZNOG SUSTAVA OD OSAMOSTALJENJA

Sabor je 26. travanja 1990. godine izglasao Zakon o neposrednim porezima (NN, 19/90). To je bio „utvrđen sustav, izvori i vrste poreza koje pravne i fizičke osobe plaćaju na ostvarenu dobit, iz osobnog dohotka, na prihode i na stjecanje imovine. Sredstva ubrana porezima ustanovljenima tim zakonom, služila su za financiranje društvenih potreba društveno političkih zajednica u SR Hrvatskoj“ (Jelčić, Bejaković, 2012: 131). Ovim Zakonom su bili regulirani sljedeći porezi:

- porez na dobit
- porez iz plaća radnika
- porez na prihod od poljoprivredne djelatnosti
- porez na prihod od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja
- porez na prihod od imovine
- porez na nasljedstva i darove
- porez na dobitke od igara na sreću
- porez iz ukupnog prihoda građana.

Navedeni Zakon je bio djelomična kodifikacija poreza. Njime je bilo definirano „utvrđivanje i naplata poreza, podnošenja porezne prijave, razreza poreza, žalbe, obnove postupaka, obračun i naplaćivanje poreza, prisilne naplate poreza, jamstva, zastare kao i visine kazne za porezne prekršaje“ (Jelčić, Bejaković, 2012: 131). Nakon što je stupio na snagu ovaj Zakon, više na snazi nisu bili Zakon o porezima građana i Zakon o oporezivanju stranih osoba.

Sabor je krajem lipnja 1990. godine donio Zakon o izmjenama Zakona o neposrednim porezima. Njime je utvrđeno da će se s primjenom ovog Zakona krenuti 1. siječnja 1991. Također, vrlo je značajno bilo i donošenje Ustava Republike Hrvatske koji je donesen u prosincu 1990. godine. Nekoliko dana kasnije donese je i Zakon o stopama neposrednih poreza i pripadnosti poreza, taksa i drugih prihoda društveno-političkim zajednicama u 1991. godini. Njegovim donošenjem dobivene su sve nužne pretpostavke za primjenu Zakona o neposrednim porezima te se od 1. siječnja 1991. pa sve do početka 1994. godine oporezivanje neposrednim porezima obavljalo na temelju tog Zakona (Jelčić, Bejaković, 2012).

Zakon je odredio da se javne potrebe, koje se podmiruju iz budžeta Republike, financiraju prihodima iz sljedećih poreza: (Jelčić, Bejaković, 2012: 137)

- „osnovnog poreza na promet proizvoda i usluga
- poreza na dobi pravnih osoba i fizičkih osoba koje porez plaćaju prema ostvarenoj dobiti
- republičkog poreza iz osobnog dohotka radnika
- poreza na prihod od autorskih prava, патената i tehničkih unapređenja
- poreza na promet nekretnina
- posebnog poreza na promet proizvoda
- poreza iz ukupnog prihoda građana“.

Prihodi kojima su se financirale javne potrebe iz općinskih budžeta bili su dobiveni naplatom sljedećih poreza:

- poreza na dobit
- općinskog poreza iz osobnog dohotka radnika
- poreza na prihod od obavljanja poljoprivrednih djelatnosti
- poreza na prihod od imovine, osim na prihode od dividendi i vrijednosnih papira
- poreza na nasljedstva i darove
- poreza na dobitke od igara na sreću

- posebnog poreza na naknade za usluge.

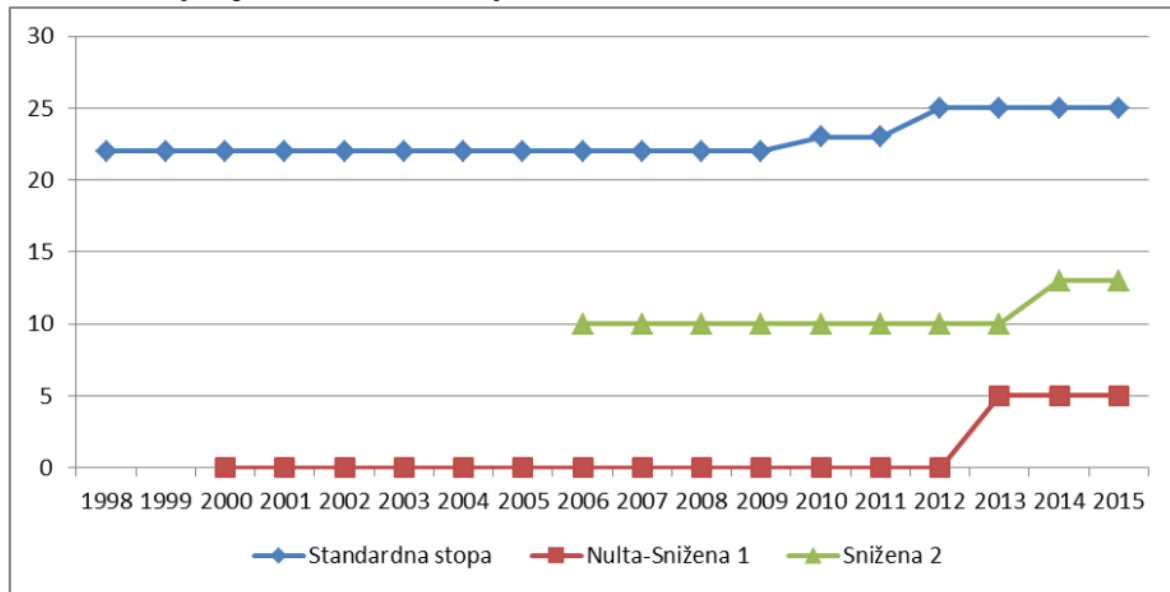
Republika je općinama dala prihode od sljedećih poreza:

- poreza na prihod od autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja
- poreza iz ukupnog prihoda građana
- poreza na promet nekretnina.

Zakon o neposrednim porezima prestao je vrijediti 1. 1. 1994., odnosno s početkom primjene Zakona o porezu na dohodak i Zakona o porezu na dobit. Zakon o pripadnosti javnih prihoda Republici Hrvatskoj i jedinicama lokalne samouprave i stopama republičkih poreza, koji se počeo primjenjivati 1. 1. 1992., kao i općinskim odlukama, formirana je značajna promjena u visini poreznih stupa. Promjene su se dogodile i u kontekstu pripadnosti javnih prihoda u odnosu na one koje su bile utvrđene Zakonom o stopama neposrednih poreza i pripadnosti poreza, taksa i drugih prihoda društveno-političkih zajednica (Jelčić, Bejaković, 2012).

Sa stupanjem na snagu Zakona o financiranju javnih potreba (NN, 58/94) prestali su vrijediti Zakon o financiranju općih društvenih potreba (NN, 53/84), Zakon o financiranju zajedničkih potreba (NN 55/84) te drugi zakoni kojima je bila regulirana materija financiranja tih potreba. S donošenjem ovog Zakona ukinuto je razlikovanje javnih potreba na opće društvene i zajedničke potrebe i s njime povezano razlikovanje u modalitetima financiranja pojedinih vrsta javnih potreba. Ovim su Zakonom regulirani izvori prihoda za financiranje javnih potreba iz budžeta.

Porez na dodanu vrijednost (PDV) u hrvatski porezni sustav je uveden 1998. godine. Ovaj se porez od tada često mijenjao. Dio promjena bio je pod utjecajem procesa pristupanja Hrvatske Europskoj uniji. „Ostale značajne promjene, kao što su promjene poreznih stopa, odnose se na diskrecijske mjere porezne politike. U tom razdoblju, Hrvatska je prošla put od jednostopnog do višestopnog sustava (Šimović, Deskar-Škrbić, 2016: 4).



Slika 1 Razvoj stopa PDV-a u Hrvatskoj

Izvor: Šimović, Deskar-Škrbić, 2016: 7

2.2 ZAKONODAVSTVO

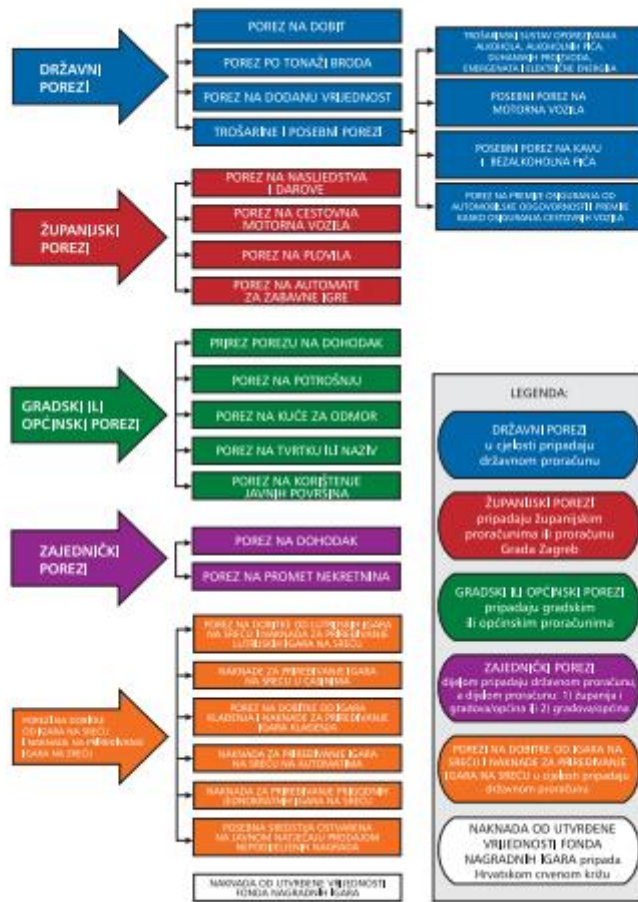
Porezni sustav u Republici Hrvatskoj uređen je zakonima. Zakoni koji se direktno ili indirektno vezuju uz poreze su (<https://mfin.gov.hr/pristup-informacijama/zakoni-i-propisi-680/porezi-690/690>):

- „Opći porezni zakon
- Zakon o općem upravnom postupku
- Zakon o porezu na dobit
- Zakon o porezu na dohodak
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost
- Zakon o računovodstvu
- Zakon o doprinosima
- Zakon o igrama na sreću

- Zakon o porezu na promet nekretnina
- Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- Zakon o posebnom porezu na motorna vozila
- Zakon o porezu na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila
- Zakon o posebnom porezu na kavu i bezalkoholna pića
- Zakon o trošarinama
- Zakon o upravnim pristojbama
- Zakon o sudskim pristojbama
- Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom
- Zakon o poreznom savjetništvu
- Zakon o osobnom identifikacijskom broju
- Zakon o lokalnim porezima
- Zakon o administrativnoj suradnji u području poreza
- Zakon o Poreznoj upravi“.

3. STRUKTURA HRVATSKOG POREZNOG SUSTAVA

Porezni sustav u Republici Hrvatskoj podijeljen je na: državne poreze, županijske poreze, gradske ili općinske poreze, zajedničke poreze te poreze na dobitke od igara na sreću i naknade na priređivanje igara na sreću (Slika 2).



Slika 2. Struktura poreza u Republici Hrvatskoj

Izvor: Porezna uprava, 2016: 4

3.1 DRŽAVNI POREZI

Državni porezi su: porez na dodanu vrijednosti (PDV), porez na dobit, porez po tonaži broda, posebni porez na kavu i bezalkoholna pića, porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila te posebni porezi i trošarine (Porezna uprava, 2016).

3.1.1 Porez na dodanu vrijednost

Porez na dodanu vrijednost je porez koji se koristi za potrošnju te se ovaj porez odnosi gotovo na sve proizvode, odnosno usluge koje se kupuju, odnosno prodaju u Europskoj uniji. Na razini Europske unije određena su standardna pravila o porezu na dodanu vrijednost, no implementacija navedenih pravila u pojedinim državama može biti različita. U većini država Europske unije PDV se plaća na svu robu i usluge tijekom svih faza lanca opskrbe, a to uključuje i prodaju krajnjem potrošaču (Europa.eu, 2020).

Porez na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj plaća se na temelju odredbi definiranih u Zakonu o porezu na dodanu vrijednost (NN 73/13, 148/13, 163/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20). Zakon navodi da se PDV plaća na:

1. „isporuke svih vrsta dobara (proizvoda, roba, novoizgrađenih građevina, opreme i sl.) i sve obavljene usluge u tuzemstvu uz naknadu:
 - a) koje poduzetnik izvrši baveći se svojom gospodarskom ili drugom djelatnosti
 - b) koje se obavljaju na osnovi zakonskih odredbi ili odluka državnih tijela
2. na uvoz dobara u tuzemstvu pri čemu se pod uvozom razumijeva i unos i prijam i drugi oblici uvoza dobara“.

Ovim se porezom oporezuje dodana vrijednost, odnosno razlika između vrijednosti prodaje proizvedenih dobara, odnosno usluga i vrijednosti kupovima kojim su ta dobra, odnosno usluge proizvedeni. Način provođenja oporezivanja podrazumijeva da porezna osnovica ne obuhvaća porez obračunan pri nabavi roba i usluga, već se porez plaća na vrijednost koja je dodana u oporezovanoj fazi. „Primjenom metode oporezivanja prema izlaznim računima (fakturama) porezni obveznik pri podmirenju svoje porezne obveze odbija porez plaćen ili obračunan po računima onih poreznih obveznika koji su njemu isporučili dobra ili usluge (dobavljači).“ (http://www.ijf.hr/porezni_vodic/1-08/PDV.pdf).

Prag za ulazak poduzetnika u sustav PDV-a propisan je člankom 90. Zakona o porezu na dodanu vrijednost. Mali porezni obveznik je onaj koji nije u sustavu PDV-a, odnosno onaj koji je ostvario isporuke manje od 300.000,00 kuna tijekom kalendarske godine. Navedeni poduzetnik je oslobođen plaćanja PDV-a na isporuku dobara ili usluga te nema pravo iskazivati PDV na izdanim računima te, također, nema ni pravo na odbitak pretporeza (Ivanković, 2020).

Pravilnikom o porezu na dodanu vrijednost (NN 79/13, 1/20) propisano je da se poduzetnik treba upisati u Registar PDV-a prvog dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem su obavljene isporuke dobara i usluga iznad svote od 300.000,00 kuna. Za izlazak iz sustava PDV-a, kao i kod ulaska u sustav PDV-a, prag je isti. Navedeno znači da se primjenjuje svota prometa kao temeljni kriterij te je važno je li porezni obveznik ušao u sustav PDV-a dobrovoljno ili po sili zakona. Ako je u sustav PDV-a ušao dobrovoljno, ne može iz sustava PDV-a izaći tri kalendarske godine.

Stope poreza na dodanu vrijednost u Republici Hrvatskoj su (http://infos.hok.hr/faq/c_porezi_i_carine/c3_pdv/koje_su_stope_poreza_na_dodanu_vrijednost):

1. „PDV se obračunava i plaća po stopi 25%.
2. PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi od 5% na isporuke sljedećih dobara i usluga:
 - sve vrste kruha,
 - sve vrste mlijeka (kravlje, ovčje, kozje) koje se stavlja u promet pod istim nazivom u tekućem stanju, svježe, pasterizirano, homogenizirano, kondenzirano (osim kiselog mlijeka, jogurta, kefira, čokoladnog mlijeka i drugih mliječnih proizvoda), nadomjestke za majčino mlijeko,
 - knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj i obrazovanje, za osnovnoškolsko, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju te osim onih koje se u cijelosti ili većim dijelom sastoje od videozapisa ili glazbenog sadržaja,
 - lijekove koji imaju odobrenje nadležnog tijela za lijekove i medicinske proizvode,
 - medicinsku opremu, pomagala i druge sprave koje se koriste za ublažavanje liječenja invalidnosti isključivo za osobnu uporabu invalida propisane Pravilnikom o ortopedskim i drugim pomagalima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje,
 - kinoulaznice,

- novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, koje izlaze dnevno, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju te osim onih koje se u cijelosti ili većim dijelom sastoje od videozapisa ili glazbenog sadržaja,
 - znanstvene časopise.
3. PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi od 13% na isporuke sljedećih dobara i usluga:
- usluge smještaja ili smještaja s doručkom, polupansiona ili punog pansiona u hotelima ili objektima slične namjene, uključujući smještaj za vrijeme odmora, iznajmljivanje prostora u kampovima za odmor ili u mjestima određenima za kampiranje te smještaj u plovnim objektima nautičkog turizma,
 - novine i časopise novinskog nakladnika koji ima statut medija te novine i časopise nakladnika za koje ne postoji obveza donošenja statuta medija prema posebnom propisu,
 - jestiva ulja i masti, biljnog i životinjskog podrijetla,
 - dječje sjedalice za automobile, dječje pelene te dječju hranu i prerađenu hranu na bazi žitarica za dojenčad i malu djecu,
 - isporuku vode, osim vode koja se stavlja na tržište u bocama ili u drugoj ambalaži, u smislu javne vodoopskrbe i javne odvodnje prema posebnom propisu,
 - ulaznice za koncerte,
 - isporuku električne energije do drugog isporučitelja ili krajnjeg korisnika, uključujući naknade vezane uz tu isporuku,
 - javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i odvojenog sakupljanja otpada prema posebnom propisu,
 - urne i ljesove,
 - sadnice i sjemenje,
 - gnojiva i pesticide te druge agrokemijske proizvode,

- proizvode koji se pretežito koriste kao hrana za životinje, osim hrane za kućne ljubimce,
- isporuku živih životinja: goveda, svinja, ovaca, koza, konja, magaraca, domaće peradi, kunića i zečeva,
- isporuku svježeg ili rashlađenog mesa i jestivih klaoničkih proizvoda od: goveda, svinja, ovaca, koza, konja, magaraca, domaće peradi, kunića i zečeva,
- isporuku svježih ili rashlađenih kobasica i sličnih proizvoda od mesa, mesnih klaoničkih proizvoda ili krvi,
- isporuku žive ribe,
- isporuku svježe ili rashlađene ribe, mekušaca i ostalih vodenih beskralježnjaka,
- isporuku svježih ili rashlađenih rakova: jastoga, hlapova, škampa, kozica,
- isporuku svježeg ili rashlađenog povrća, korijena i gomolja, uključujući mahunasto suho povrće,
- isporuku svježeg i suhog voća i orašastih plodova,
- isporuku svježih jaja peradi, u ljusci,
- usluge i povezana autorska prava pisaca, skladatelja i umjetnika izvođača te nositelja fonogramskih prava koji su članovi odgovarajućih organizacija za kolektivno ostvarivanje prava koje obavljaju tu djelatnost prema posebnim propisima iz područja autorskog i srodnih prava te uz prethodno odobrenje tijela državne uprave nadležnog za intelektualno vlasništvo,
- pripremanje i usluživanje jela i slastica u i izvan ugostiteljskog objekta prema posebnom propisu“.

U tuzemstvu su od plaćanja poreza na dodanu vrijednost oslobodene su određene isporuke od javnog interesa. Oslobađanja ustanove, pravne osobe s javnim ovlastima ili druge organizacije ostvaruju pod uvjetom da djelatnost obavljaju u skladu s posebnim propisima (Zakon o porezu na dodanu vrijednost ((NN 73/13, 148/13, 163/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20).

3.1.2 Porez na dobit

Porez na dobit utvrđuje se i plaća prema odredbama Zakona o porezu na dobit (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138(20)). Ovim je Zakonom porez na dobit u Republici Hrvatskoj usklađena s regulativama Europske unije. Porezni obveznik poreza na dobit je trgovačko društvo i druga pravna i fizička osoba rezident Republike Hrvatske koja gospodarsku djelatnost obavlja samostalno, trajno i radi ostvarivanja dobiti, dohotka ili prihoda ili drugih gospodarski procjenjivih koristi. Također, porezni obveznik je i tuzemna poslovna jedinica inozemnog poduzetnika. Porezni obveznik je i fizička osoba koja utvrđuje dohodak prema propisima za samostalne djelatnosti i to prema propisima o oporezivanju te koja počinje obavljati takvu samostalnu djelatnost ukoliko izjavi da će plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak. Navedena je osoba obveznik plaćanja poreza na dobit ako u prethodnom poreznom razdoblju ostvari ukupni primitak veći od 7.500.000,00 kuna.

Ako ovim Zakonom nije drugačije propisano, tijela državne uprave, tijela područne (regionalne) samouprave, tijela lokalne samouprave i Hrvatska narodna banka nisu obveznici poreza na dobit. Nadalje, državne ustanove, ustanove jedinica područne (regionalne) samouprave, ustanove jedinica lokalne samouprave, državni zavodi, vjerske zajednice, političke stranke, sindikati, komore, udruge, umjetničke udruge, dobrovoljna vatrogasna društva, zajednice tehničke kulture, turističke zajednice, sportski klubovi, sportska društva i savezi, zaklade i fundacije nisu obveznici poreza na dobit.

Porez na dobit obračunava se na dobit koja se utvrđuje prema računovodstvenim propisima kao razlika između prihoda i rashoda prije obračuna poreza na dobit, a koja je uvećana ili umanjena sukladno s Zakonom o porezu na dobit. Porez na dobit po odbitku je bruto iznos naknada koju tuzemni isplatelj (ili inozemni za nastupe inozemnih izvođača) plaća nerezidentu, odnosno inozemnom primatelju.

Porez na dobit iznosi (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dobit.aspx):

- 10% ako su tijekom poreznog razdoblja ostvareni prihodi do 7.500.000,00 kuna
- 18% ako su u poreznom razdoblju ostvareni prihodi jednaki ili veći od 7.500.000,01 kuna.

Porez na dobit po odbitku iznosi (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dobit.aspx):

- 15%, osim za dividende i udjele u dobiti na koje se porez po odbitku plaća po stopi od 10%
- 20% na sve usluge i na sve vrste naknada koje su oporezive prema Zakonu o porezu na dobit te kada se plaćaju osobama koje imaju sjedište ili mjesto stvarne uprave, odnosno nadzora poslovanja u državama koje se nalaze na EU popisu nekooperativnih jurisdikcija u porezne svrhe, a s kojima Republika Hrvatska ne primjenjuje ugovor o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja
- 10% za nastupe inozemnih izvođača.

3.1.3 Porez po tonaži broda

Pravilnikom o postupku i načinu korištenja prava na porez po tonaži broda (NN 90/13) kao i Pravilnikom o izmjeni i dopunama Pravilnika o postupku i načinu korištenja prava na porez po tonaži broda (NN 8/20) propisuje se postupak i način korištenja prava na porez po tonaži broda vezano za prijavu u sustav, plan ukrcaja vježbenika, prijavu dodatnih brodova, prijavljivanje promjena, primjenu načela nepristrane transakcije, prijavu nastavka sudjelovanja u sustavu te gubitak prava na porez po tonaži.

Porez po tonaži broda je porez koji se utvrđuje i plaća umjesto poreza na dobit, bez obzira na stvarnu dobit ili gubitak ostvaren unutar poreznog razdoblja za koje se utvrđuje obveza poreza po tonaži broda. Porezni obveznik je pravna osoba koja ima sjedište u Republici Hrvatskoj ili kojoj je mjesto stvarne uprave i nadzor poslovanja u Republici Hrvatskoj te koja zadovoljava uvjete određene Pomorskim zakonikom i ako se odluči da će umjesto poreza na dobit plaćati porez po tonaži broda i to u odnosu na dobit ostvarenu:

- iz pomorsko-plovidbenih poslova brodovima u svojem vlasništvu ili u vlasništvu svojih domaćih ili stranih ovisnih brodovlasničkih trgovačkih društava, brodovima uzetim u zakup ili u brodarski ugovor te brodovima danim u zakup svojim domaćim ili stranim ovisnim brodarskim društvima ili društvima u vlasništvu trećih osoba, pri čemu udio brodova danih u zakup trećim osobama ne smije prijeći 20% neto tonaže flote pojedinog poreznog obveznika, a neto tonaža brodova uzetih u brodarski ugovor

ne smije prijeći 75% neto tonaže brodova pojedinog poreznog obveznika, osim ako su brodovi uzeti u brodarski ugovor upisani u upisnik države članice Europske unije ili Europskog gospodarskog prostora.

- pružanjem usluga poslovođe broda za tehničko vođenje broda i/ili popunjavanje broda posadom, pod sljedećim uvjetima:
 - da su ne manje od 51% njegovih zaposlenika državljani Europske unije ili Europskog gospodarskog prostora
 - da je dvije trećine brodova pod njegovim vođenjem vođeno iz država članica Europske unije ili Europskog gospodarskog prostora, bez obzira na to obavlja li se vođenje iz ureda poslovođe ili je podugovoreno drugim poslovođiteljima
 - da je 60% brodova koje vodi upisano u upisnike država članica Europske unije ili Europskog gospodarskog prostora
 - da udovoljava i drugim zahtjevima sadržanima u pravilima i smjernicama Europske unije o državnim potporama društvima za upravljanje brodovima
- od prodaje brodova prijavljenih u sustav poreza po tonaži i njihove opreme, od prodaje dionica ili udjela u trgovačkim brodarskim društvima čijim brodovima uključenim u sustav poreza po tonaži se obavljaju pomorsko-plovidbeni poslovi, iz prihoda od dividendi i udjela u dobiti koje imaju u ovisnim trgovačkim brodarskim društvima u tuzemstvu i inozemstvu, a čijim brodovima uključenim u sustav poreza po tonaži se obavljaju pomorsko-plovidbeni poslovi, od kamata te drugih prihoda proisteklih od korištenja bankovnih računa i depozita na bankovnim računima, osiguranja i ugovora o ograničavanju valutnih rizika vezanih za obavljanje brodarske djelatnosti brodova čija neto tonaža sudjeluje u obračunu poreza po tonaži broda.

Tabela 1. Primjer obračuna poreza po tonaži

Neto tonaža broda	Godišnji porez po tonaži broda za svakih 100 jedinica neto tonaže
0 – 1000 neto tona	270,00 kn
1001 – 10 000 neto tona	230,00 kn
10 001 – 25 000 neto tona	150,00 kn
25 001 – 40 000 neto tona	95,00 kn
iznad 40 000 neto tona	55,00 kn

Izvor: Porezna uprava, 2016: 41

3.1.4 Posebni porez na kavu i bezalkoholna pića

Posebni porez na kavu i bezalkoholna pića uređen je Zakonom o posebnim porezom na kavu i bezalkoholna pića (NN 72/13, 121/19, 22/20). Predmet oporezivanja su kava i bezalkoholna pića koji se stavljaju na tržište u Republici Hrvatskoj. Obveznik plaćanja posebnog poreza je:

- ovlašteni držatelj poreznog skladišta
- proizvođač i trgovac izvan sustava odgode
- primatelj
- osoba za koju se u skladu sa Zakonom o posebnim porezima na kavu i bezalkoholna pića utvrdi da je nezakonito postupala s predmetom oporezivanja u Republici Hrvatskoj.

Obveza obračunavanja i uplate posebnog poreza nastaje stavljanjem na tržište u Republici Hrvatskoj predmeta oporezivanja, osim ako zakonski nije drugačije regulirano, i to:

- u trenutku otpuštanja predmeta oporezivanja iz sustava odgode
- u trenutku proizvodnje predmeta oporezivanja izvan sustava odgode
- u trenutku uvoza, unosa ili primitka predmeta oporezivanja izvan sustava odgode.
- kada se utvrdi manjak ili gubitak predmeta oporezivanja u poreznom skladištu ili za vrijeme kretanja predmeta oporezivanja u sustavu odgode, osim gubitka ili manjka za koji porezni obveznik dokaže nadležnom carinskom uredu da se može pripisati višoj sili ili razlozima koji se ne mogu pripisati njegovoj krivnji
- na dan prestanka važenja odobrenja koje je izdao nadležni carinski ured za poslovanje u sustavu odgode
- kada se utvrdi da se s predmetima oporezivanja nezakonito postupilo.

3.1.5 Porez na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila

Zakon o porezu na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i i premije kasko osiguranja cestovnih vozila (NN 150/02) propisuje plaćanje poreza na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila. Ovaj se porez plaća na premije koje su utvrđene ugovorom s društvom za osiguranje o obveznom osiguranju cestovnih motornih vozila, odnosno na premije utvrđene ugovorom s društvom za osiguranja za kasko osiguranje cestovnih vozila.

„Porezni obveznici su društva za osiguranje koja s pravnim i fizičkim osobama sklapaju ugovore i naplaćuju premije osiguranja od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja cestovnih vozila izravno ili neizravno preko posrednika ili zastupnika. Porezna osnovica za utvrđivanje poreza na premije osiguranja od automobilske odgovornosti je premija osiguranja koju društvo za osiguranje utvrđuje pravnoj ili fizičkoj osobi pri sklapanju ugovora o obveznom osiguranju cestovnih motornih vozila. Nadalje, porezna osnovica za utvrđivanje poreza na premiju kasko osiguranja cestovnih vozila je premija osiguranja koju društvo za osiguranje utvrđuje pravnoj ili fizičkoj osobi pri sklapanju ugovora o kasko osiguranju cestovnih vozila“ (Zakon o porezu na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i premije kasko osiguranja cestovnih vozila, NN 150/02).

Stopa poreza iznosi 15% od ugovorene premije osiguranja od automobilske odgovornosti dok stopa poreza iznosi 10% od ugovorene premije kasko osiguranja cestovnih vozila. Porez na premiju osiguranja od automobilske odgovornosti i porez na premije kasko osiguranja cestovnih vozila ne plaćaju diplomatska i konzularna predstavništva.

3.1.6 Posebni porezi i trošarine

Zakon o trošarinama (NN 106/18) uređuje trošarinski sustav oporezivanja alkohola i alkoholnih pića, duhanskih prerađevina, energenata i električne energije. Predmet ovog oporezivanja su trošarinski proizvodi koji su proizvedeni u Republici Hrvatskoj, uneseni iz druge države članice Europske unije u Republiku Hrvatsku ili uvezeni u Europsku uniju.

Obveznici plaćanja trošarine su (Porezna uprava, 2016):

- ovlaštenu državu držatelj trošarinskog skladišta, registrirani primatelj, bilo koja osoba koja otpušta trošarinske proizvode ili osoba za čiji se račun otpuštaju trošarinski proizvodi iz sustava odgode plaćanja trošarine
- uvoznik trošarinskih proizvoda
- proizvođač trošarinskih proizvoda izvan sustava odgode
- primatelj trošarinskih proizvoda već puštenih u potrošnju u drugoj državi članici, a koje drži u komercijalne svrhe na teritoriju Republike Hrvatske radi isporuke ili radi potrošnje
- prodavatelj iz druge države članice, odnosno njegov porezni zastupnik kod prodaje na daljinu ili primatelj trošarinskih proizvoda u Republici Hrvatskoj ako prodavatelj prije otpreme proizvoda nije nadležnom tijelu prijavio i podnio instrument osiguranja plaćanja trošarine u skladu s odredbama Zakona o trošarinama.

Tablica 2 prikazuje trošarinsku osnovicu i visinu trošarine za alkohol i alkoholna pića.

Tabela 2. Trošarinska osnova i visina trošarine za alkohol i alkoholna pića

Trošarinski proizvod	Trošarinska osnovica	Iznos trošarine (u kunama)
Pivo	1 % volumnog udjela stvarnog alkohola sadržanoga u jednom hektolitr gotovog proizvoda	40,00
Mirna i pjenušava vina	jedan hektolitar gotovog proizvoda	0,00
Ostala pića dobivena vrenjem, osim piva i vina	jedan hektolitar gotovog proizvoda	0,00
Međuproizvodi s volumnim udjelom stvarnog alkohola manjim od 15%	jedan hektolitar gotovog proizvoda	500,00
Međuproizvodi s volumnim udjelom stvarnog alkohola od 15% i većim	jedan hektolitar gotovog proizvoda	800,00
Etilni alkohol	jedan hektolitar čistog alkohola izražena u volumnim postocima mjerenim pri temperaturi od 20° C	5.300,00

Izvor: Porezna uprava, 2016: 120

Tablica 3 prikazuje visinu trošarina na duhanske proizvode.

Tabela 3. Visina trošarina na duhanske proizvode

Trošarinski proizvod	Trošarinska osnovica		Visina trošarine		
	1000 komada proizvoda	1 kg proizvoda	Maloprodajna cijena	Specifična trošarina	Proporcionalna trošarina
1	2	3	4	5	6
Cigarete	Da	—	Da	230,00 kn	38% od maloprodajne cijene
Cigare	Da	—	—	600,00 kn	—
Cigarilosi	Da	—	—	600,00 kn	—
Sitno rezani duhan za savijanje cigareta	—	Da	—	550,00 kn	—
Ostali duhan za pušenje	—	Da	—	500,00 kn	—

Izvor: Porezna uprava, 2016: 122

Zakon o posebnom porezu na motorna vozila (NN 15/13, 108/13, 115/16, 127/17, 121/19) uređuje plaćanje posebnog poreza na motorna vozila. Porezni obveznici za motorna vozila na koja u trenutku unosa, uvoza ili prodaje u Republici Hrvatskoj nije obračunat i plaćen posebni porez, a koja se u Republici Hrvatskoj registriraju su:

- fizička i pravna osoba koja radi uporabe na cestama u Republici Hrvatskoj stječe motorno vozilo ili koja takvo motorno vozilo na koje nije obračunat i plaćen posebni porez uvozi ili unosi u Republiku Hrvatsku
- osoba koja je izvršila prenamjenu drugog motornog vozila u motorno vozilo koje je predmet oporezivanja
- osoba koja je nezakonito uporabila motorno vozilo na području Republike Hrvatske.

Posebni porez se ne plaća na motorna vozila ako su namijenjena za:

- službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništva te posebnih misija akreditiranih u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom uzajamnosti, osim konzularnih predstavništva koje vode počasni konzularni dužnosnici
- osobne potrebe stranog osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništva te posebnih misija akreditiranih u Republici Hrvatskoj
- potrebe međunarodnih organizacija kada je to utvrđeno međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku

- osobne potrebe stranog osoblja međunarodnih organizacija kada je to utvrđeno međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku
- uporabu u skladu s međunarodnim ugovorom koji je Republika Hrvatska zaključila s drugom državom ili međunarodnom organizacijom ako taj ugovor za isporuku motornih vozila predviđa oslobađanje od plaćanja poreza na dodanu vrijednost
- službene potrebe institucije Europske unije u Republici Hrvatskoj
- Osobne potrebe stranog osoblja institucije Europske unije u Republici Hrvatskoj.

Tabela 4. Porezna osnovica i visina posebnog poreza za motorna vozila

TABLICA 1 – cijena motornog vozila		TABLICA 2 – dizelsko gorivo		TABLICA 3 – benzin, ukapljeni naftni plin, prirodni plin i dizelsko gorivo s razinom emisije ispušnih plinova EURO VI	
Porezna osnovica u kn	%	Emisija CO ₂ (g/km)	%	Emisija CO ₂ (g/km)	%
0,00 do 100.000,00	1	86 do 100	1,5	91 do 100	1
100.000,01 do 150.000,00	2	101 do 110	2,5	101 do 110	2
150.000,01 do 200.000,00	4	111 do 120	3,5	111 do 120	3
200.000,01 do 250.000,00	6	121 do 130	7	121 do 130	6
250.000,01 do 300.000,00	7	131 do 140	11,5	131 do 140	10
300.000,01 do 350.000,00	8	141 do 160	16	141 do 160	14
350.000,01 do 400.000,00	9	161 do 180	18	161 do 180	16
400.000,01 do 450.000,00	11	181 do 200	20	181 do 200	18
450.000,01 do 500.000,00	12	201 do 225	23	201 do 225	21
Preko 500.000,00	14	226 do 250	27	226 do 250	23
		251 do 300	29	251 do 300	27
		301 do	31	301 do	29

Izvor: Porezna uprava, 2016: 177

Tablica 5 prikazuje porezne obveznike, poreznu osnovicu i poreznu stopu za rabljena motorna vozila, odnosno za motorna vozila na koja je u Republici Hrvatskoj obračunat i plaćen posebni porez i koja su u Republici Hrvatskoj registrirana.

Tabela 5. Porezni obveznici za rabljena motorna vozila

Porezni obveznik	Porezna osnovica	Porezna stopa	Rok za plaćanje poreza
Stjecatelj rabljenog motornog vozila na koje je u RH plaćen posebni porez na motorna vozila (ako to stjecanje, odnosno isporuka, ne podliježe oporezivanju PDV-om ili porezom na nasljedstva i darove)	Tržišna vrijednost rabljenog motornog vozila u trenutku nastanka porezne obveze (vrijednost rabljenog motornog vozila na hrvatskom tržištu na dan utvrđivanja porezne osnovice posebnog poreza)	5%	15 dana od dana nastanka obveze (15 dana od dana kad je rabljeno motorno vozilo stečeno)
Kupac rabljenog motornog vozila od preprodavatelja koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže za rabljena dobra	–	–	–

Izvor: Porezna uprava, 2016: 185

3.2 ŽUPANIJSKI POREZ

Županijski porezi su porez na nasljedstva i darove, porez na cestovna motorna vozila, porez na plovila te porez na automate za zabavne igre.

3.2.1 Porez na nasljedstva i darove

Nasljednik i daroprimatelj gotovine, novčane tražbine, vrijednosnog papira i pokretnine obveznik je poreza na nasljedstva i darove. Ovaj je porez reguliran Zakonom o lokalnim porezima (NN 115/16, 101/17). Porez na nasljedstva i darove plaća se po stopi od 4% na gotov novac, novčane tražbine i vrijednosne papire te na pokretnine ukoliko je pojedinačna tržišna vrijednost pokretnina veća od 50.000,00 kuna na dan utvrđivanja porezne obveze, nakon odbitka dugova i troškova što se odnose na imovinu na koju se plaća taj porez.

Prijava porezne obveze smatra se dovršena dostavom isprava od javnih bilježnika i sudova, a obveznik poreza na nasljedstva i darove dužan je podnijeti obrazac Prijave poreza na nasljeđivanja i darovanja samo u slučaju ako ispravu nije ovjerio javni bilježnik, odnosno nije ju izdao sud ili neko drugo javnopravno tijelo. Obveza plaćanja ovog poreza nastaje u trenutku pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju ili odluke javnopravnog tijela ili suda ili u trenutku primitka dara.

Od ovog poreza su oslobođeni (<https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Nasljednik-i-daroprimatelj-gotovine,-nov%C4%8Dane-tra%C5%BEbine,-vrijednosnog-papira-i-pokretnine.aspx>):

- bračni drug, potomci i preci koji čine uspravnu liniju te posvojenici i posvojitelji koji su u tom odnosu s umrlim ili darovateljem
- fizičke i pravne osobe kojima Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daruje, odnosno daje pokretnine bez naknade radi odštete ili drugih razloga u svezi s Domovinskim ratom
- Republika Hrvatska i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne ustanove, vjerske zajednice, zaklade i fundacije, Crveni križ i neprofitne pravne osobe registrirane za pružanje humanitarne pomoći sukladno posebnom propisu
- fizičke i pravne osobe kada primaju darove (donacije) za svrhe utvrđene posebnim propisima.

3.2.2 Porez na cestovna motorna vozila

Vlasnici osobnog automobila, motocikla ili četverocikla jednom godišnje plaćaju porez na cestovna motorna vozila i to na dan registracije, odnosno produženja važenja prometne dozvole. Visina poreza ovisi o snazi motora i starosti vozila (Središnji državni portal, 2021). Osobna vozila starija od deset godina se ne oporezuju.

Tabela 6. Visina poreza za osobna vozila

Ako je snaga motora		Plaća se kuna		
preko kw	do kw	do 2 godine starosti	od 2 do 5 godina starosti	od 5 do 10 godina starosti
	55	300	250	200
55	70	400	350	250
70	100	600	500	400

Ako je snaga motora		Plaća se kuna		
100	130	900	700	600
130		1500	1200	1000

Izvor: Središnji državni portal, 2021

Visina poreza za motocikle prikazana je u Tablici 7.

Tabela 7. Visina poreza za motocikle

Ako je snaga motora		Plaća se kuna		
preko kw	do kw	do 2 godine starosti	od 2 do 5 godina starosti	od 5 do 10 godina starosti
	20	100	80	50
20	50	200	150	100
50	80	500	400	300
80		1200	1000	800

Izvor: Središnji državni portal, 2021.

Visina poreza za četverocikle prikazana je u Tablici 8.

Tabela 8. Visina poreza za četverocikle

Ako je snaga motora		Plaća se kuna		
preko kw	do kw	do 2 godine starosti	od 2 do 5 godina starosti	od 5 do 10 godina starosti
	4	50	40	30
4	10	80	60	50
10	15	120	100	80
15		140	120	100

Izvor: Središnji državni portal, 2021.

Porez na cestovna motorna vozila ne plaća se ako se kod nabave vozila bilo oslobođeno plaćanja carine i poreza na dodanu vrijednost ili ako je osoba vlasnik vozila prilagođenog za prijevoz osoba s invaliditetom.

3.2.3 Porez na plovila

Vlasnik plovila obveznik je poreza na plovila koji se plaća godišnje na plovilo prema dužini iskazanoj u metrima, snazi motora iskazanoj u kW, te činjenici ima li to plovilo kabinu ili je bez kabine.

Tabela 9. Plovila bez kabine

Dužina plovila (u metrima)		Svota poreza (u kunama)		
		Snaga motora (kW)		
preko	do	do 30	preko 30 do 100	preko 100
5	7		200,00	400,00
7	10	100,00	300,00	500,00
10		200,00	450,00	600,00

Izvor: Porezna uprava, 2021.

Tabela 10. Plovila s kabinom na motorni pogon

Dužina plovila (u metrima)		Svota poreza (u kunama)			
		Snaga motora (kW)			
preko	do	do 30	preko 30 do 100	preko 100 do 500	preko 500
5	7	-	200,00	300,00	-
7	10	200,00	400,00	500,00	2.500,00
10	12	300,00	500,00	1.000,00	3.500,00
12		400,00	1.000,00	3.000,00	5.000,00

Izvor: Porezna uprava, 2021.

Tabela 11. Plovila s kabinom i pogonom na jedra

Dužina plovila (u metrima)		Svota poreza (u kunama)			
		Snaga motora (kW)			
preko	do	do 10	preko 10 do 25	preko 25 do 50	preko 50
5	7	-	300,00	400,00	500,00
7	10	200,00	600,00	1.000,00	2.000,00
10	12	300,00	800,00	2.000,00	3.000,00
12		400,00	1.500,00	3.000,00	4.000,00

Izvor: Porezna uprava, 2021.

Porez na plovila ne plaća se na plovila kojima se obavlja registrirana djelatnost i na brodice u vlasništvu domicilnog stanovništva na otocima, a koje služe za nužnu organizaciju života i održavanje posjeda na otocima (Porezna uprava, 2021).

3.2.4 Porez na automate za zabavne igre

Obveznik poreza na automate za zabavne igre je pravna ili fizička osoba koja automate za zabavne igre stavlja u uporabu u zabavnim klubovima, ugostiteljskim objektima, javnim objektima i drugim javnim prostorima. Pod automatima se smatraju automati koji služe za priređivanje zabavnih igara na računalima, simulatorima, videoautomatima, fliperima, pikadima, biljarima, stolnom nogometu i drugim sličnim automatima koji se stavljaju u pogon pomoću kovanica, žetona ili uz naplatu, pri čemu igrač ne ostvaruje dobitak u novcu, stvarima ili pravima. Pod zabavnim klubovima smatraju se prostori u kojima se priređuju zabavne igre na automatima za zabavu te njihova površina ne može biti manja od 30 m² te u njima treba biti postavljeno najmanje pet automata za zabavne igre. Svota poreza je 100,00 kuna mjesečno po aparatu (HOK, 2021).

3.3 GRADSKI ILI OPĆINSKI POREZI

Gradski ili općinski porezi u Republici Hrvatskoj su: prirez porezu na dohodak, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih površina te porez na promet nekretnina.

3.3.1 Prirez porezu na dohodak

Obveznicima poreza na dohodak na svojem području predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave može svojom odlukom propisati plaćanje poreza na dohodak. Pripada jedinici lokalne samouprave na području koje je prebivalište ili uobičajeno boravište obveznika plaćanja prireza porezu na dohodak. Porezna osnovica, odnosno predmet oporezivanja je porez na dohodak (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/prirez_porezu_na_dohodak.aspx).

Prirez porezu na dohodak izračunava se tako da se utvrđena svota poreza na dohodak pomnoži s propisanom stopom prireza. Porezni obveznik poreza na dohodak s prebivalištem ili uobičajenim boravištem u gradu ili općini ako je gradskom ili općinskom odlukom propisana obveza plaćanja prireza. Porezna osnovica je svota poreza na dohodak.

Porezne stope prireza na dohodak mogu biti (http://infos.hok.hr/faq/c_porezi_i_carine/c4_lokalni_porezi/prirez_porezu_na_dohodak):

- 1) Općina po stopi do 10%
- 2) Grad ispod 30.000 stanovnika po stopi do 12%
- 3) Grad iznad 30.000 stanovnika po stopi do 15%
- 4) Grad Zagreb po stopi do 30%.

3.3.2 Porez na potrošnju

Porezni obveznik poreza na potrošnju, prema Zakonu o lokalnim porezima, je pravna i fizička osoba koja pruža ugostiteljske usluge. Porezna osnovica je prodajna cijena pića koje se prodaju.

u ugostiteljskim objektima. Porez na potrošnju plaća se na potrošnju alkoholnih pića, prirodnih vina, specijalnih vina, piva i bezalkoholnih pića u ugostiteljskim objektima, a u koju nije uključen porez na dodanu vrijednost. Stopa poreza na potrošnju je do 3% (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_potrosnja.aspx).

3.3.3 Porez na kuće za odmor

Obveznici poreza na kuće za odmor su vlasnici kuća za odmor (zgrade, dijela zgrade ili stana koji koriste povremeno ili sezonski). Porez na kuće za odmor plaća se jednom godišnje. Ovaj porez iznosi od pet do petnaest kuća po četvornom metru korisne površine te njegova visina ovisi o odluci općine ili grada u kojem se kuća za odmor nalazi.

Porez vlasnici kuća za odmor ne plaćaju ako kuću za odmor ne mogu koristiti zbog ratnih razaranja ili prirodnih nepogoda (požar, poplava, potres), starosti i trošnosti. Vlasnici kuća za odmor su oslobođeni plaćanja poreza na kuće za odmor u vrijeme kada su u njima bili smješteni prognanici i izbjeglice (<https://gov.hr/moja-uprava/financije-i-porezi/porezi-i-prijava-poreza/porez-na-kuce-za-odmor/429>).

3.3.4 Porez na korištenje javnih površina

Porez na korištenje javnih površina je porez koji plaćaju pravne i fizičke osobe koje koriste javne površine. Javna površina koja se koristi jest površina koju javnom smatra predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Visinu, način i uvjete poreza na korištenje javnih površina propisuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_kortistenje_javnih_povrsine.aspx).

3.3.5 Porez na promet nekretnina

Porezni obveznik poreza na promet nekretnina je stjecatelj vlasništva nekretnine u Republici Hrvatskoj kada se na takvo stjecanje ne plaća porez na dodanu vrijednost. Porezna osnovica je tržišna vrijednost nekretnine u trenutku nastanka porezne obveze. Tržišna vrijednost

nekretnine je cijena nekretnine koja se postiže ili se može postići na tržištu u trenutku nastanka porezne obveze. Predmet oporezivanja je promet nekretnina, a prometom nekretnina ne smatra se stjecanje nekretnina na koje se plaća porez na dodanu vrijednost. Porez na promet nekretnina plaća se po stopi od 3% (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_promet_nekretnine.aspx).

3.4 ZAJEDNIČKI POREZ – POREZ NA DOHODAK

Porez na dohodak uvrštava se u neposredne poreze čija je izdašnost 14% poreznih prihoda konsolidirane opće države. Područje neposrednih poreza kojima su obuhvaćene fizičke osobe kao porezni obveznici je porez na dohodak. To je instrument unutarnje privredne intervencije s obilježjima neposrednog oporezivanja, a razlog tome je što je porezni obveznik, odnosno osoba koja ga sukladno zakonu treba obračunati i platiti državi ujedno i osoba koja ga izravno plaća iz svoje ekonomske snage te nema mogućnost legalne porezne evazije (Javorović, 2015).

Porez na dohodak je izravni porez, a to znači da se taj porez nameće izravno na dohodak osobe ili domaćinstva koja bi trebala snositi porezni teret. Ovaj se porez smatra najtipičnijim oblikom izravnog poreza. Navedeni se porez nameće na oporezivi dohodak pojedinca i to najčešće prema progresivnim poreznim stopama te je ovo njegovo strukturno obilježje jedna od temeljnih vrijednosti poreza na dohodak. Poradi ovog njegovog svojstva može ga se dobro prilagoditi sposobnosti plaćanja pojedinca i domaćinstva. Njegovom primjenom može se postići pravednija raspodjela dohotka nakon oporezivanja, nego prije oporezivanja.

Poradi navedenih činjenica porez na dohodak je u većini država jedan od osnovnih poreza čijom se progresivnošću unosi pravednost u porezni sustav. Iz perspektive pravednosti porez na dohodak se smatra superiornim s obzirom na ostale poreze (Kesner-Škreb, 2004).

Najnovije promjene u porezu na dohodak regulirane su Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (NN 106/18, 121/19) i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (NN 1/20). Promjene uključuju sljedeće:

- „smanjene su porezne stope s 12% na 10%, s 24% na 20%, odnosno s 36% na 30% koje se primjenjuju pri oporezivanju godišnjih i konačnih dohodaka te paušalnog oporezivanja
- definira se porezni položaj nacionalne naknade za starije osobe
- povećan je porez na dohodak koji je ostvaren po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena (nerazmjernost imovine). Više bi se oporezivali postupci koji nisu u skladu sa zakonskim propisima, obzirom da je stopa poreza na dohodak smanjena s 36% na 30% zbog čega je Zakonom povećan postotak uvećanja obračunanog poreza na dohodak po toj osnovi sa 50% na 100%
- dohodak od imovine po osnovi najma/zakupa smatra se prijavljenim dostavom isprava od javnih bilježnika
- ujednačava se godišnji obračun za sve porezne obveznike i pojednostavljuje se sustav jer nema više izuzetka u godišnjem obračunu za osobe koje ostvaruju drugi dohodak do iznosa 12.500 kn godišnje
- proširuje se mogućnost isplate primitka u naravi po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica
- proširuje se obuhvat primitaka koji se ne smatraju primicima od nesamostalnog rada
- definira se porezni položaj primitaka koje će ostvarivati digitalni nomadi (oslobođenje od oporezivanja)“.

Zakon o porezu na dohodak navodi da je porezni obveznik fizička osoba koja ostvaruje dohodak. Ukoliko više fizičkih osoba zajednički ostvaruje dohodak, porezni obveznik je svaka fizička osoba zasebno i to za svoj udio u zajednički ostvarenom dohotku. Isti Zakon navodi da je porezni obveznik nasljednik za sve porezne obveze koje proizlaze iz dohotka koji je nositelj ostvario do svoje smrti. Također, nasljednik je i porezni obveznik za dohodak koji mu pritječe na dohodak, odnosno porez na dohodak nasljedniku se utvrđuje po istom izvoru dohotka koji se utvrđivao nositelju.

Rezident je fizička osoba koja u Hrvatskoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište. Također, rezident je i fizička osoba koja u Hrvatskoj nema prebivalište niti uobičajeno boravište, a zaposlena je u državnoj službi Hrvatske te po toj osnovi prima plaću. Nerezident je fizička osoba koja u Hrvatskoj nema ni prebivalište ni boravište, ali u Hrvatskoj ostvaruje dohodak te se taj dohodak oporezuje prema odredbama Zakona o porezu na dohodak.

Izvori dohotka su primici ostvareni od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, kapitala i drugih primitaka. Dohodak koji se oporezuje, prema izvoru dohotka, je (Zakon o porezu na dohodak, NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/209:

- Dohodak od nesamostalnog rada
- Dohodak od samostalne djelatnosti
- Dohodak od imovine i imovinskih prava
- Dohodak od kapitala
- Drugi dohodak.

Oporezivi dohodak rezidenta podrazumijeva dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala i drugi dohodak koji rezident ostvari u tuzemstvu i u inozemstvu (načelo svjetskog dohotka). Oporezivi dohodak nerezidenta podrazumijeva dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinskih prava, dohodak od kapitala i drugi dohodak koji nerezident ostvari u tuzemstvu (načelo tuzemnog dohotka). Po osnovi primitaka koje ostvare fizičke osobe – nerezidenti u svojstvu izvođača (umjetnika, zabavljača, sportaša) ne postoji obveza obračuna, obustave i uplate predujma poreza na dohodak kada se za njihove nastupe prema ugovoru s inozemnom osobom koja nije fizička osoba plaća naknada toj inozemnoj osobi te se na iste naknade porez po odbitku (Zakona o porezu na dohodak, NN 106/18, 121/19).

Dohodak od samostalne djelatnosti se utvrđuje kao razlika između primitaka i izdataka na osnovi podataka iz propisanih poslovnih knjiga (<https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Porez-na-dohodak.aspx>). Obrtnici su obveznici sustava poreza na dohodak. Kada je riječ o njihovom računovodstvu, ono se temelji na moderniziranoj varijanti jednostavnog knjigovodstva. Kao obveznici poreza na dohodak nisu obvezni voditi dvojno knjigovodstvo, tj. glavnu knjigu. Sve ostale analitike, kupci, dobavljači, blagajničko poslovanje, veleprodaja, maloprodaja, fakturiranje, robno-materijalno, plaće, kadrovska i sl., jednake su za obrtnike i trgovačka društva.

3.5 POREZI NA DOBITKE OD IGARA NA SREĆU I NAKNADE NA PRIREĐIVANJE IGARA NA SREĆU

Ovi se porezi odnose na lutrijske igre, igre u casinima, igre klađenja, igre na sreću na automatima te na naknade za priređivanje prigodnih jednokratnih igara na sreću.

3.5.1 Lutrijske igre

Priređivač lutrijskih igara obveznik je plaćanja mjesečne naknade za priređivanje lutrijskih igara. Osnovica naknade je:

1. ukupna vrijednost prodanih srećaka, ili
2. ukupna primljenih uplata na pojedinu igru.

Stopa za ovu naknadu je 10% od osnovice (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naknada_priredjivanje_lutrijskih_igara.aspx).

Obveznik plaćana poreza na dobitke od lutrijskih igara na sreću je fizička osoba koja stječe dobitak od lutrijskih igara. Obveznik obračuna i plaćanja poreza je priređivač igara na sreću. Osnovica na novčane dobitke je:

1. novčani iznos pojedinačnog dobitka iznad 750,00 kn do 10.000,00 kn
2. novčani iznos pojedinačnog dobitka iznad 10.000,00 kn do 30.000,00 kn
3. novčani iznos pojedinačnog dobitka iznad 30.000,00 kn do 500.000,00 kn
4. novčani iznos pojedinačnog dobitka iznad 500.000,00 kn.

Osnovica na dobitke koji se sastoje od stvari, usluga ili prava je:

1. tržišna vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 750,00 kn do 10.000,00 kn
2. tržišna vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 10.000,00 kn do 30.000,00 kn
3. tržišna vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 30.000,00 kn do 500.000,00 kn
4. tržišna vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 500.000,00 kn.

Stope koje se primjenjuju kod ovog poreza su (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_dobitak_lutrijske_igre.aspx):

1. 10% na tržišnu vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 750,00 kn do 10.000,00 kn
2. 15% na tržišnu vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 10.000,00 kn do 30.000,00 kn
3. 20% na tržišnu vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 30.000,00 kn do 500.000,00 kn
4. 30% na tržišnu vrijednost stvari, usluga ili prava što čine pojedinačni dobitak iznad 500.000,00 kn.

3.5.2 Igre u casinima

Naknade za igre u casinima dužan je plaćati priređivač igara u casinima. Osnovice mjesečne naknade su:

1. zbroj dnevnih obračuna svih stolova (15%)
2. zbroj dnevnih obračuna svih automata (15%)
3. Postotak uplate koji priređivač zadržava od svih igrača kod igara koje igrači igraju jedan protiv drugog (15%)
4. Postotak uplate koji priređivač zadržava od svih sudionika turnira (25%).

Godišnje naknade su:

1. godišnja naknada za priređivanje igara na sreću u casinima (500.000,00 kn)
2. godišnja naknada za priređivanje casino igara putem interaktivnih prodajnih kanala on-line igranja (3.000.000,00 kn).

3.5.3 Igre klađenja

Obveznik plaćanja naknada za priređivanje klađenja je priređivač klađenja. Osnovica mjesečne naknade je ukupan iznos uplate. Iznos mjesečne naknade je 5% od osnovice. Godišnje naknade su:

1. godišnja naknada za priređivanje klađenja putem uplatnih mjesta i samoposlužnih terminala (1.000.000,00 kn)
2. godišnja naknada za priređivanje klađenja putem interaktivnih prodajnih kanala on-line igranja (3.000.000,00 kn).

Obveznik plaćanja poreza na dobitke od igara klađenja je priređivač klađenja i fizička osoba koja stječe dobitak od klađenja. Obveznik obračuna i plaćanja poreza je priređivač igara na sreću. Osnovica za pojedinačni novčani iznos dobitaka je (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_dobitak_kladjenje.aspx):

1. dobiti do 10.000,00 kn – 10%
2. dobiti iznad 10.000,00 kn do 30.000,00 kn – 15%
3. dobiti iznad 30.000,00 kn do 500.000,00 kn – 20%
4. dobiti iznad 500.000,00 kn – 30%.

3.5.4 Igre na sreću na automatima

Obveznik plaćanja naknade na igre na sreću na automatima je priređivač igara na sreću na automatima. Mjesečna osnovica naknade je zbroj dnevnih obračuna svih istovrsnih automata za igre na sreću. Iznos mjesečne naknade je 25% od osnovice. Godišnje naknade su (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naknada_priredjivanje_automati.aspx):

1. godišnja naknada za priređivanje igara na sreću na automatima – 10.000 kn po automatu
2. godišnja naknada za priređivanje igara na sreću u automat klubu na elektronskom roulettu do 6 igračih mjesta – 40.000,00 kn
3. godišnja naknada za priređivanje igara na sreću na automat klubu na elektronskom roulettu iznad 6 igračih mjesta automat-klubu – 50.000,00 kn.

3.5.5 Naknada za prigodno jednokratno priređivanje igara na sreću

Obveznik plaćanja naknade za prigodno jednokratno priređivanje igara na sreću je priređivač jednokratne igre na sreću. Osnovica naknade je zbroj ukupnih uplata za sudjelovanje u

jednokratnoj igri, a stopa koja se plaća je 5% (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naknada_priredjivanje_jednokratne_igre.aspx)

3.6 NAKNADA ZA PRIREĐIVANJE NAGRADNIH IGARA

Obveznik plaćanja naknade za priređivanje nagradnih igara je priređivač nagradne igre. Od utvrđene vrijednosti fonda nagradnih igara priređivači plaćaju naknau u iznosu od 5% u korist Hrvatskog crvenog križa. Ako nagradni fond u vrijednosti većoj od 5.000,00 kuna nakon završetka nagradne igre nije podijeljen, priređivač ga je dužan prodati na javnom natječaju, a sredstva ostvarena prodajom uplatiti u državni proračun u roku od 90 dana od dana isteka roka za podizanje nagrade. Iznimno se ova odredba ne odnosi na nagrade kojima je istekom određenog roka vrijednost postala ništava (https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/uplata_crveni_kriz.aspx).

4. KARAKTERISTIKE HRVATSKOG POREZNOG SUSTAVA

Porezni sustav implementiran u Republiku Hrvatsku je suvremeni sustav koji je usklađen sa smjernicama Europske unije te je po svojem sadržaju i namjeni sličan poreznim sustavima u drugim članicama Europske unije. Pravni izvori poreznih obveza i prava za porezne obveznike te tijela državne uprave u Republici Hrvatskoj su Ustav Republike Hrvatske, Opći porezni zakon te ostali zakoni koji pojedinačno reguliraju porezni sustav. Ustavom Republike Hrvatske su propisana osnovna načela oporezivanja u Republici Hrvatskoj te obveza sudjelovanja u podmirivanju javnih rashoda (načela jednakosti, pravednosti i univerzalnosti), a ostala načela, prava i obveze iz odnosa između poreznih obveznika i poreznih tijela uređena su Općim poreznim zakonom (Bogovac, 2014).

U Republici Hrvatskoj se primjenjuje 57 Ugovora o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja. Hrvatska je ove ugovore sklopila i preuzela te oni čine dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske na način da su po pravnoj snazi iznad zakona. Porezni oblici u poreznom sustavu Republike Hrvatske mogu se podijeliti prema kriteriju pokazatelja ekonomske snage koja se oporezuje kod poreznog obveznika te se unutar takve podjele hrvatski porezni sustav može prikazati na sljedeći način (Bogovac, 2014: 3):

1. „Oporezivanje dohotka:
 - porez na dohodak (fizičkih osoba)
 - porez na dobit (dohodak pravnih osoba)
 - naknade za priređivanje igara na sreću
 - porez po tonaži broda
 - prirez porezu na dohodak
 - porez na tvrtku ili naziv
 - porez na korištenje javnih površina
2. Oporezivanje potrošnje:
 - porez na dodanu vrijednost

- trošarine (posebni porezi na promet)
- porez na potrošnju
- 3. oporezivanje imovine:
 - porez na kuće za odmor
 - porez na nasljedstva i darove
 - porez na promet nekretnina
 - porez na cestovna motorna vozila
 - porez na plovila
 - porez na dobitke od igara na sreću.

5. POREZNE REFORME

AmCham (2019) je istraživao poslovno okruženje u Hrvatskoj te je identificirano da su oporezivanje rada i visoko porezno opterećenje glavni ograničavajući faktori poslovanja u Hrvatskoj. No, uočava se i pozitivan učinak dosadašnjeg poreznog rasterećenja. Najveći nedostaci poslovanja u Hrvatskoj vide se u malom tržištu i razini oporezivanja te u sporosti administracije. AmCham smatra pozitivnim dosadašnje mjere za rasterećenje predstavljene kroz četiri kruga porezne reforme te posebno naglašava pozitivnima mjere vezane uz dioničke planove, izjednačavanje stope PDV-a na lijekove, podizanje mjesečnog bruto iznosa na koji se primjenjuje stopa poreza na dohodak od 24%, uvođenje mogućnosti nagrađivanja zaposlenika kroz neoporezivi iznos do 5.000,00 kuna, uvođenje mogućnosti neoporezivih isplata vezano uz smještaj i prehranu zaposlenika, uvođenje mogućnosti plaćanja premija dopunskog/dodatnog zdravstvenog osiguranja do 2.500,00 kuna godišnje po zaposleniku kao neoporezivog primitka, povećanje neoporezivog dijela dohotka, uvođenje dobrovoljnog prijavljivanja porezne obveze vezano uz inozemni dohodak ostvaren od strane fizičkih osoba i dr. Međutim, uz navedeno, daljnje je porezno rasterećenje nužno.

AmCham (2019) ističe da česte izmjene i dopune poreznih propisa ubrajaju se među ključne karakteristike hrvatskog poreznog sustava. Učestale, nepredvidive i nestandardizirane izmjene poreznog sustava nemaju pozitivan učinak na gospodarstvo. Porezna reforma bi trebala u ovom kontekstu ići u smjeru da se porezne izmjene planiraju i najavljuju.

AmCham (2019) navodi da je učestali dojam kako su porezni inspektori u nadzoru usmjereni na traženje pogrešaka s ciljem kažnjavanja poduzetnika. Inspektori i Porezna uprava bi se trebali pozicionirati kao savjetnici gospodarstva. U slučaju kada je očito da pogreška nije napravljena namjerno, dovoljno je i puno korisnije uputiti upozorenje s planom ispravljanja pogreške. U velikom broju slučajeva porezni inspektori pronađu pogrešku u poslovnim knjigama te izgrade slučaj za kažnjavanje poduzeća, ostavljajući im samo mogućnost višegodišnjeg žalbenog postupka i potom sudskog spora. Takvo ponašanje poreznih vlasti direktno utječe na poslovno i investicijsko okruženje u Hrvatskoj. Sukladno s najboljim praksama poreznih vlasti u razvijenim zemljama, u slučajevima kada poduzetnici dobrovoljno obavještavaju porezne vlasti o prethodno pogrešnom izračunu poreza ili drugim pogreškama u svom postupanju, hrvatska Porezna uprava trebala bi uvažiti inicijativu i otvorenost

poduzetnika, ublažiti eventualne štetne posljedice (dodatne obveze i prekršajne kazne) te surađivati s poduzetnikom na rješavanju problema.

Porezna uprava, koja donosi porezna rješenja i žalbeno tijelo, odnosno Samostalni sektor za drugostupanjski upravni postupak, trebali bi biti i stvarno, a ne samo formalno strogo odijeljeni. Nužno je ostvariti dodatni napredak na području dostizanja viših razina stručnosti i iskustva stručnjaka drugostupanjskog tijela.

Prema sadašnjoj zakonskoj regulativi redoslijed aktivnosti i obaveza je sljedeći (AmCham, 2019: 5):

- „Porezni nadzor obavlja Porezna uprava ili (npr. u slučaju Posebnog poreza na motorna vozila) Carinska uprava;
- Po završenom nadzoru donosi se zapisnik pa porezno rješenje, na koje pravni subjekt ima pravo žalbe Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak;
- U slučaju da drugostupanjsko tijelo potvrdi odluku, pravni subjekt ima pravo pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom, ali to ne odgađa naplatu rješenjem utvrđene porezne obveze“.

Na ovaj način Porezna uprava ima mogućnost pravnom subjektu nanijeti teško nadoknadivu štetu u vrlo kratkom vremenu, npr. dovesti ga u nelikvidnost ili stečaj, dok pravni subjekt ovisi o agilnosti upravnog suda, na kojem sporovi traju, u pravilu, više godina.

6. ZAKLJUČAK

Hrvatski porezni sustav ubraja se među suvremene poslovne sustave. Po svojoj strukturi sličan je sustavima u drugim državama Europske unije. Naime, Hrvatska je prije ulaska u Europsku uniju te nakon ulaska u Europsku uniju bila primorana prilagoditi svoj porezni sustav regulativama i direktivama Europske unije.

Danas se hrvatski porezni sustav dijeli na različite načine. Jedan od načina jest prema tome tko je porezni obveznik, odnosno odnosi li se pojedini porez na pravnu, fizičku ili i pravnu i fizičku osobu. Osim navedenog, porezni sustav u Republici Hrvatskoj može se razmatrati i u kontekstu kome se porez plaća. U navedenom smislu se govori o državnim porezima, županijskim porezima, općinskim i gradskim porezima te zajedničkim porezima. Opći zakoni vezani u porezni sustav u Hrvatskoj su Ustav republike Hrvatske i Opći porezni zakon, a pojediniosti vezane uz svaki porez regulirane su zakonima i pravilnicima u kojima se navode sve specifikacije poreza.

Iako je hrvatski porezni sustav do sada proveo brojne reforme, još uvijek postoji mogućnost za poboljšanje kako na razini visine samih poreza tako i na razini rada poreznih djelatnika te strukture tijela unutar Porezne uprave.

IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: Marko Medić

Matični broj studenta: 0055492116

Naslov rada: Hrvatski porezni sustav i primjena poreza

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Potpis studenta

7. POPIS LITERATURE

7.1 KNJIGE I ČLANCI

1. Bedeković, M. (2017). Porezni sustav. Virovitica: Visoka škola za menadžment u turizmu.
2. Deskar-Škrbić, M., Grdović Gnip, A. i Šimović, H. (2016). Makroekonomski učinci diskrecijskih izmjena u sustavu poreza na dodanu vrijednost (PDV) u Hrvatskoj: narativni pristup. *EFZG working paper series*, 2(1), 1-16.
3. Javorović, M. (2015). Porez na dohodak u Republici Hrvatskoj, *FIP*, 3(1), 83-101.
4. Jelčić, B. i Bejaković, P. (2012). *Razvoj i perspektive oporezivanja u Hrvatskoj*. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.
5. Kesner-Škreb, M. (2004). Porez na dohodak, *Financijska teorija i praksa*, 28(1), 141-143.

7.2 INTERNETSKI IZVORI

1. Hrvatski porezni sustav (2016). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Prirucnici_brosure/PorezniSustav_2012.pdf
2. Koje su stope poreza na dodanu vrijednost (n.d.). U HOK. Preuzeto s http://infos.hok.hr/faq/c_porezi_i_carine/c3_pdv/koje_su_stope_poreza_na_dodanu_vrijednost
3. Naknada priređivanje automati (n.d.). U Poreznoj upravi. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naknada_priredjivanje_automati.aspx
4. Naknada priređivanje igre casino (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naknada_priredjivanje_igre_casino.aspx

5. Naknada priređivanje jednokratne igre (n.d.). U Poreznoj upravi. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naknada_priredjivanje_jednokratne_igre.aspx
6. Naknada priređivanje lutrijskih igara (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naknada_priredjivanje_lutrijskih_igara.aspx
7. Nasljednik i darovatelj gotovine, novčane tražbine, vrijednosnog papira i pokretnine (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/Nasljednik-i-daroprimatelj-gotovine,-nov%C4%8Dane-tra%C5%BEbine,-vrijednosnog-papira-i-pokretnine.aspx>
8. Porez dobitak klađenja (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_dobitak_kladjenje.aspx
9. Porez dobitak lutrijske igre (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_dobitak_lutrijske_igre.aspx
10. Porez korištenje javnih površina (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_kortistenje_javnih_povrsine.aspx
11. Porez na automate za zabavne igre (n.d.). U HOK. Preuzeto s http://infos.hok.hr/faq/c_porezi_i_carine/c4_lokalni_porezi/porez_na_automate_za_zabavne_igre
12. Porez na cestovna motorna vozila (n.d.). U GOV. Preuzeto s <https://gov.hr/moja-uprava/financije-i-porezi/porezi-i-prijava-poreza/porez-na-cestovna-motorna-vozila/428>
13. Porez na dobit (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_na_dobit.aspx
14. Porez na dohodak (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s <https://www.porezna-uprava.hr/obrtnici/Stranice/Porez-na-dohodak.aspx>
15. Porez na kuće za odmor (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s <https://gov.hr/moja-uprava/financije-i-porezi/porezi-i-prijava-poreza/porez-na-kuce-za-odmor/429>

16. Porez potrošnja (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_potrosnja.aspx
17. Porez promet nekretnine (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.poreznauprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/porez_promet_nekretnine.aspx
18. Porezi (n.d.). U GOV. Preuzeto s <https://mfin.gov.hr/pristup-informacijama/zakoni-i-propisi-680/porezi-690/690>
19. Porezna reforma (2019). U Poreznoj upravi. Preuzeto s <https://www.porezna-uprava.hr/Stranice/PoreznaReforma2019.aspx>
20. Porezna reforma (2020). U Poreznoj upravi. Preuzeto s <https://kagor.hr/racunovodstvo/porezna-reforma-2021-promjene-propisa-u-primjeni-od-01-01-2021/>
21. Porezni sustav Republike Hrvatske (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naslovna_tablica_psrh.aspx
22. Porezni vodič (n.d.). U IJF. Preuzeto s http://www.ijf.hr/porezni_vodic/1-08/PDV.pdf
23. Preporuke za reformu poreznog sustava u 2020. godini (2019). U AmCham. Preuzeto s https://www.amcham.hr/storage/upload/doc_library/preporuke_za_reformu_poreznog_sustava_u_2020_godini_12056.pdf
24. Prag ulaska ili izlaska iz sustava PDV-a za 2021. godinu (2020). U Minimax. Preuzeto s <https://www.minimax.hr/blog-prag-ulaska-ili-izlaska-iz-sustava-pdv-a-za-2021-godinu/>
25. Priređivanje kladioničke igre (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/naknada_priredjivanje_kladionicke_igre.aspx
26. Prirez porezu na dohodak (n.d.). U HOK. Preuzeto s http://infos.hok.hr/faq/c_porezi_i_carine/c4_lokalni_porezi/prirez_porezu_na_dohodak

27. Prirez porezu na dohodak (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/prirez_porezu_na_dohodak.aspx
28. Uplata Crveni križ (n.d.). U Poreznoj upravi. Preuzeto s: https://www.porezna-uprava.hr/HR_porezni_sustav/Stranice/uplata_crveni_kriz.aspx
29. Vlasnik plovila (n.d.). U Porezna uprava. Preuzeto s <https://www.porezna-uprava.hr/Gradani/Stranice/VlasnikPlovila.aspx>

7.3 OSTALO

1. Bogovac, J. (2014) Porezni sustav RH, skripta
2. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak, NN 1/19, 1/20
3. Pravilnik o izmjeni i dopunama Pravilnika o postupku i načinu korištenja prava na porez po tonaži broda, NN 8/20
4. Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost, NN 79/13, 1/20
5. Pravilnik o postupku i načinu korištenja prava na pore po tonaži broda, NN 90/13
6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, 106/18, 121(19)
7. Zakon o lokalnim porezima, NN 115/16, 101/177
8. Zakon o porezu na dobit, NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138(20)
9. Zakon o porezu na dodanu vrijednost, NN 73/13, 148/13, 163/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20
10. Zakon o porezu na dohodak, NN 106/18, 121/19
11. Zakon o porezu na premije osiguranja od automobilske odgovornosti i i premije kasko osiguranja cestovnih vozila, NN 150/02
12. Zakon o posebnim porezima na kavu i bezalkoholna pića, NN 72/13, 121/19, 22/20

13. Zakon o posebnom porezu na motorna vozila, NN 15/13, 108/13, 115/16, 127/17, 121/19
14. Zakon o trošarinama, NN 106/18

8. POPIS SLIKA I TABLICA

Slika 1 Razvoj stopa PDV-a u Hrvatskoj	7
Slika 2. Struktura poreza u Republici Hrvatskoj	9
Tabela 1. Primjer obračuna poreza po tonaži	16
Tabela 2. Trošarinska osnova i visina trošarine za alkohol i alkoholna pića	19
Tabela 3. Visina trošarina na duhanske proizvode	20
Tabela 4. Porezna osnovica i visina posebnog poreza za motorna vozila.....	21
Tabela 5. Porezni obveznici za rabljena motorna vozila.....	22
Tabela 6. Visina poreza za osobna vozila	23
Tabela 7. Visina poreza za motocikle	24
Tabela 8. Visina poreza za četverocikle	24
Tabela 9. Plovila bez kabine	25
Tabela 10. Plovila s kabinom na motorni pogon.....	25
Tabela 11. Plovila s kabinom i pogonom na jedra	26

9. ŽIVOTOPIS

Marko Medić

Datum rođenja: 26/05/1998 | Državljanstvo: hrvatsko | Spol Muško | markomedic265@gmail.com |

Zidarska ulica 1, 23000, Zadar, Hrvatska

● RADNO ISKUSTVO

2015 – 2017 – Zadar, Hrvatska

EKONOMIST – EKONOMSKO- BIROTEHNIČKA I TRGOVAČKA ŠKOLA ZADAR

Radno iskustvo stečeno školskom praksom, predmetom Vježbenička tvrtka

Sudjelovanje na 11. Međunarodnom sajmu vježbeničkih tvrtki u Celju, Sloveniji 2017. godine (57 vježbeničkih tvrtki iz različitih europskih zemalja)

Zadar, Hrvatska

06/2017 – 09/2017 – Zadar - Petričane, Hrvatska

KUHAR NA GRILU – KONOPA TOKA

Obavljanje poslova na grillu, te poslova pomoćnika u kuhinji

09/2017 – 06/2018 – Zadar, Hrvatska

SELIDBE – FLAMINGO

Obavljanje fizičkih poslova, selidbe, nošenje namještaja.

06/2018 – 09/2018 – Zadar, Zaton, Hrvatska

IZNAJMLJIVAČ LEŽALJKI I SUNCOBRANA – ZATON HOLIDAY RESORT

Iznajmljivanje suncobrana i ležaljki na plaži.

04/2019 – 10/2019 – Sv. Filip i Jakov, Hrvatska

RADNIK U MJENJAČNICI I SUVENIRNICI – VTS D.O.O.

Rad s novcem, poznavanje valuta, te poznavanje rada u gužvi, prodaja suvenira.

06/2021 – TRENUTAČNO – Biograd na Moru

DJELATNIK U MJENJAČNICI – AURO DOMUS

● OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

09/2013 – 06/2017 – Antuna Gustava Matoša 40, Zadar, Hrvatska

SREDNJA STRUČNA SPREMA (SSS): EKONOMIST – Ekonomsko-birotehnička i trgovačka škola

Upoznat sa stvarnim radom tvrtki kroz predmet **Vježbenička tvrtka**, komunikacijske i prezentacijske vještine (predmet **Komunikacijsko-prezentacijske vještine**), vrlo dobro poznavanje rada na računalu, dobra poslovna komunikativnost (predmet **Poslovne komunikacije**), **Računovodstvo**, **Poduzetništvo** i **Marketing**.

Područja obrazovanja

- Ekonomija i administracija

5 <http://www.ebt-zadar.hr/>

10/2018 – TRENUTAČNO – Vladimira Novaka 23, Biograd na Moru, Zaprrešić, Hrvatska
STRUČNI PRVOSTUPNIK EKONOMIJE, BACC.OEC, POSLOVNA EKONOMIJA I FINACIJE – Veleučilište Baltazar
Zaprrešić

Područja obrazovanja

- Poslovanje, administracija i pravo

bak.hr

● **JEZIČNE VJEŠTINE**

Materinski jezik/jezici: HRVATSKI

Drugi jezici:

	RAZUMIJEVANJE		GOVOR		PISANJE
	SlušanjeČitanje	Govorna produkcija	Govorna interakcija		
ENGLISKI	C1	C1	B2	B2	C1
NJEMAČKI	A2	A2	A2	A1	A2

Razine: A1 i A2: temeljni korisnik; B1 i B2: samostalni korisnik; C1 i C2: iskusni korisnik

● **DIGITALNE VJEŠTINE**

MS Office (Word Excel PowerPoint) | Internet | Windows | Word | Komunikacijski programi (Skype Zoom TeamViewer) | Microsoft PowerPoint | Microsoft Word | Rad na raunalu | Microsoft Excel

● **VOZAČKA DOZVOLA**

Vozačka dozvola:AM Vozačka

dozvola:B